

YAPI DENETİM UYGULAMALARI ve SORUNLARI PANEL / FORUMU

Şubemizin düzenlediği Yapı Denetim Uygulamaları ve Sorunları Panel-Forumu 1 Ekim 2011 günü Çevre ve Şehircilik İstanbul İl Müdürlüğü Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.

Odamızdan ve İstanbul'daki diğer Oda şubelerinden yöneticilerimizle birlikte 200'ü aşkın katılımcının izlediği panel Şubemiz YK Başkanı'nın hoş geldiniz konuşmasıyla açıldı. Erhan Karaçay konuşmasında diğer odalarımızdan gelen yöneticilere ve katılımcılara teşekkür ederek, yapı denetim konusunda diğer illerde yapılan çalıştayların sonuçlarının da ele alınacağı panel/forumun önemine değindi.

Karaçay'dan sonra kürsüye çıkan EMO YK Başkanı Cengiz Göltaş, Türkiye'de sadece Yapı Denetimin değil genel anlamda Denetim alanının çok ciddi sorunlar içinde olduğunu herkesin bildiğini belirterek konuşmasına başladı. En temel denetim alanlarından biri olan İş Güvenliği ve İşçi Sağlığı

konusunda ülkemizin Avrupa ülkeleri içinde en son sırada olduğunun altını çizen Göltaş, bu denetimsizliğin sadece yasa ve yönetmelik eksikliklerinden kaynaklanmadığını, serbest piyasa mantığıyla uygulanan neoliberal politikalarının acımasız bir sonucu olduğunu belirtti. Bayrampaşa ve Ostim'deki patlamalarda, Tuzla tersanelerinde ve madencilik alanında sürekli olarak ortaya çıkan can kayıplarının, 1999 Marmara Depremi sonrasında yapı denetim alanında gündeme getirilen yeni düzenlemelerin yarattığı olumsuz sonuçların bu mantığın birer göstergesi olduğunu vurguladı. 1 Ekim tarihinin aynı zamanda TBMM'nin açılış tarihi olduğuna işaret eden Göltaş, Meclisin yeni çalışma döneminde, başta denetim olmak üzere tüm yasaların halkın ve çalışanlarının lehine yeniden düzenlenmesini beklediklerini belirterek, ülkemizin en önemli sorunu olan çatışmalar konusunda da barış ortamının sağlanması için milletvekillerinden kalıcı adımlar atmalarını temenni ettiklerini belirtti.

Ayrıca 8 Ekim 2011 günü Ankara'da meslek odalarının yapacağı "Demokratik Türkiye İnsanca Yaşam Mitingi"ne katılım çağrısı yapan Göltaş, "Yapı denetim konusunun bütün taraflarının bir araya geleceği ve özgürce düşüncelerini paylaşacağı, bu konuyla ilgili hem yasal düzenlemelerin hem de iş ve uygulamaların sağlıklı bir biçimde yerine getirildiği

bir sürecin işletilmesi için geçmişte olduğu gibi bugün de hem TMMOB hem de EMO üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeye çalışacaktır" dedi.

Daha sonra kürsüye gelen TMMOB Y.K. Üyesi Hüseyin Yeşil, EMO ve TMMOB'nin Yapı Denetimine ilişkin yaklaşımını aktararak; kamusal bir hizmet olan yapı denetiminin çıkarılan yasa ve kararnamele tamamen özelleştirildiğini belirterek yaşamsal bir hizmetin özel şirketlere havale edildiğini vurguladı. Yeni düzenlemelerin diğer bir hedefinin de daha önce TMMOB ve Odaların çalışmaları içindeki bütün konuların, mühendislik ve mimarlık alanındaki bütün bilgilerin Çevre ve Şehircilik Bakanlığı altında merkezileştirilerek Odaları tamamen etkisizleştirmek olduğunu belirtti. TMMOB ve Odaların yapı denetim uygulamasının özelleştirilmesine tamamen karşı olduğunu ancak varolan sistemin içinde yer alan onbinlerce üyemizin haklarını korumak açısından getirilen yeni yapının iyileştirilmesi için de sonuna kadar çaba göstermeye devam edeceklerini söyledi. Daha önce de konuyla ilgili bakanlıklarla ve yetkililerle görüşmeler yaptıklarını, bu görüşmelerden olumlu sonuçlar alamamalarına rağmen bu girişimlere devam edeceklerini ekledi. Bu girişimlerin olumlu sonuçlanması açısından bütün üyelerimizin de odalarıyla birlik içinde olmalarının, daha fazla mücadele etmeleri gerektiğinin altını çizdi.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yapı Denetim Şube Müdürü Veysi Kalkan konuşmasında; Yapı Denetim Şube Müdürlüğü'ne yeni atandığını belirterek, "İster

sorunların çözümü bazında ister başka bir konuda kapımız herkese sonuna kadar açıktır, sorunlarınızı dinlemeye ve çözmeye her zaman hazırız" dedi.

Daha sonra Yapı Denetim Paneli'ne geçildi. Elektrik Mühendisleri Odası'ndan Hüseyin Önder'in yöneticiliğini yaptığı panelde aşağıdaki isimler yer aldı.

Aydın Ulus - Çevre ve Şehircilik İl Md. Yapı Denetim Şb. Müdürlüğü

Tekin Saraçoğlu - Yapı Denetim Kuruluşları Birliği İstanbul Şb. Bşk.

Bülend Ceylan - Mimarlar Odası İstanbul BK Şubesi

Cemal Gökçe - İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

Turgut Bozkurt - Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

İsmail Öztürk - Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi

Çevre ve Şehircilik İl Md. Yapı Denetim Şb. Müdürlüğü'nden Aydın Ulus, sunumunda 648 sayılı KHK'de yer alan son değişiklikleri aktardı. İstanbul ile ilgili istatistiki bilgileri veren Ulus; Faal Yapı Denetim Kuruluşu sayısının 269, Denetçi sayısının 5291, Kontrol Elemanı sayısının 5384, Yardımcı Kontrol Elemanı sayısının 78, Yapıya İlişkin Bilgi Formu (YİBF) sayısının 58.638 ve Denetlenen Alanın 104.076.583 metrekare olduğunu belirtti. Yapı Denetçilerle ilgili bilgilerin bundan sonra Yapı Denetim Genel Müdürlüğünce yapılacağını anımsatan Ulus, İl Müdürlüğü'nün bu konuda çalışmalara başladığını aktardı. Sicillerin müdürlük tarafından tutulmasıyla ilgili çeşitli rahatsızlık ve şikayetlerin olduğunu bildiklerini söyleyen Ulus, mevcut durumun değişmez olmadığını, ortaya çıkan sorunların zaman içinde yeni değişikliklerle giderilebileceğini belirtti. İllerde kurulacak Yapı Denetim Komisyonları hakkında yeni düzenlemeleri aktaran Ulus, yeni düzenlemeler içinde Yapı Denetim firmalarına verilecek izin ve diğer işlemlerin nasıl yapılacağını açıkladı.

Yapı Denetim Kuruluşları Birliği İstanbul Şubesi Başkanı Tekin Saraçoğlu konuşmasına; öncelikle Yapı Denetçilerinin mesleklere göre dağılımını vererek başladı. Yapı Denetim kuruluşları içinde yer alan İnşaat Mühendisleri sayısının Türkiye genelinde 8574, İstanbul'da çalışan ise 3067; Elektrik Mühendisi sayısının genelde 3561, İstanbul'da ise 1560; Mimar sayısının genel 2854, İstanbul'da ikamet eden 1122; Makine Mühendisi sayısının ise, Türkiye genelinde

4828, İstanbul özelinde 1715 olduğunu açıkladı. Yapı Denetim uygulamasının 81 ile yaygınlaştırılması ile birlikte ülke genelinde 1229 Yapı Denetçisi firmanın, 22 bin de Kontrol Elemanının olduğunu açıkladı.

On yıldır süren yapı denetim sistemi içinde 40 bine yakın mühendisin kontrol elemanı ve denetçi olarak çalıştığını belirten Saraçoğlu, artık yapı denetçilik işinin önemli bir mühendislik alanı haline geldiğini söyledi. Kamuoyunda yapı denetimi konusunda olumsuz bir kanı oluştuğunu belirten Saraçoğlu, bunun doğru olmadığını, kaçak yapılaşmanın, çarpık yapılaşmanın en yoğun olduğu İstanbul'da bile bütün yapıların kayıt altına alındığını, bina güvenliği ve yalıtımı açısından önemli bir mesafe kaydedildiğini öne sürdü.

TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi'nden Bülend Ceylan sunumunda; eski çağlardan günümüze kadar yapı denetim yasa ve uygulamalarını özetleyerek, İngiltere, Almanya, ABD ve Japonya'daki yapı denetim sistemlerini karşılaştırmalı olarak katılımcılara aktardı.

TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Başkanı Cemal Gökçe, konuşmasına yapı denetçiliğinin bir meslek olarak ele alınmamasını, mühendislik mesleğinin bir çalışma alanı olarak görülmesi gerektiğini belirterek başladı. Mühendislik eğitimi ve etiğinin nasıl olması gerektiğini anlatan Gökçe, mevcut binaların durumu ve denetimi ile ilgili güncel bilgileri aktardı. Yapı Denetim uygulamalarında ortaya çıkan sonuçları ayrıntılı olarak ifade eden Gökçe son olarak sağlıklı ve sürdürülebilir bir yapı denetim sistemi için gerekli olan noktaları sıralayarak konuşmasını bitirdi.

TMMOB Makina Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Y.K. üyesi Turgut Bozkurt, güvenli ve sağlıklı barınma hakkının en temel insanlık hakkı olduğunu söyleyerek başladığı sunumunda; Makina

Mühendisleri Odası'nın yaklaşımını ve önerilerini aktararak, "Yapı denetimde meslek odalarının sürece daha etkin katılımını sağlayacak yeni bir planlama, tasarım, üretim ve denetim süreci modeline ihtiyaç" olduğunu altını çizdi.

TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yapı Denetim Komisyonu Başkanı İsmail Öztürk, Odamızın yapı denetimi ile ilgili görüş ve önerilerini aktardı.

Panel programının tamamlanmasının ardından, Yapı Denetim uygulamasıyla yakından ilgili olan, Jeoloji Mühendisleri Odası Y.K. üyesi Dilek İnkaya Forum bölümünün başında bir sunum yaptı. İnkaya sunumuna; yapı denetimi içinde geçen yapı kavramının sadece bina olarak algılanmasının eksik olduğunu; köprü, viyadük, karayolları ve metro üzerindeki yapıların da -ki bunlara mühendislik kavramıyla sanat yapıları diyebiliriz- yapı denetim içinde yer alması gerektiğini ancak mevcut yasal mevzuatta bu konuların eksik bırakıldığını vurgulayarak başladı. Yapı denetiminin üretilmiş yapılar çerçevesinde kaldığını oysa arazi kullanımı ve yer seçiminin de yapıların güvenliği açısından önemli olduğu için denetimin bu noktalardan başlaması gerektiğini belirtti.

Daha sonra söz alan Jeofizik Mühendisleri Odası'ndan Oğuz Gündoğdu, yapı denetim kültürünün ortaya çıkmasında depremlerin önemli bir rolü olduğunu, yöneticilerin bugüne kadar mimar ve mühendislerin görüş ve önerilerini yeteri kadar değerlendirmediklerini belirtti. Yapı denetim kültürünün oluşmasında mühendis ve mimarlara da önemli bir rol düştüğünün altını çizen Gündoğdu, ne yazık ki birçok olumsuz projenin altında mühendis ve mimarların imzasının bulunduğunu, odaların bu tür meslektaşlara karşı yaptırım uygulamasının caydırıcı olacağını belirtti.

Bu sunum ve konuşmaların ardından soru yanıt bölümüne geçildi. 20 katılımcının yazılı olarak verdiği sorular ilgili panelistler tarafından yanıtlandı. Daha sonra etkinliğin Forum bölümüne geçildi. Şubemiz Yapı Denetim Komisyonu'ndan Yılmaz Gündoğan'ın yöneticiliğini yaptığı Forumda; Ankara ve Adana Yapı Denetim çalıştaylarından gelen komisyon üyelerimiz buralardaki sorunları ve önerileri aktardılar. Daha sonra üyelerimizin katkıda bulunduğu forum Şubemiz YK Başkanı'nın kapanış konuşmasıyla sona erdi.